

En släktresa till Afrika

I januari 2018, anordnade Fredrik och The Search en fantastisk resa till hjärtat av Afrika, Rwanda och Uganda med hjälp av Otto som naturguide och äventyraren Hasse Nilsson. Hälften av resenärerna var Hermelinsläktingar och resten bestod av vänner från Stockholm, Skåne och USA.

Resan varade 2 veckor och startade i Kigale, Rwandas huvudstad, med en historisk inblick, från mäktiga kungadöme till de hemska folkmorden 1994. Därefter kördes våra duktiga chaufförer 4 jeepar väster ut genom Rwandas kulliga landskap med teodlingar mot nationalparkerna med regnskog där vi bl.a. fick möta schimpanser. Vägarna var asfalterade och i bra skick. Vi fortsatte norrut mot de vackra bergsregnskogarna på gränsen till Uganda, där Pia H kommer berätta mer om sitt möte med en annan släkting, gorillan.

Sen lämnade vi höjderna och drog oss ned till det varmare savannlandskapet. Här mötte vi de stora djuren, elefanter, giraffer, flodhästar, lejon och antiloper. Resan avslutades i Murchison Falls en stor vacker nationalpark innan vi åkte mot flygplatsen i Entebbe.

Skillnaden mellan Rwanda och Uganda var synbar. Rwandas förbud av plastpåsar och en kollektiv städdag i månaden har gjort skillnad och landet känns vackert och rent. Vägarna var bra och asfalterade. I Uganda var det betydligt skräpigare i byar och utmed de mycket dåliga och gropiga grusvägarna. Överallt längs vägarna finns människor som fraktar allt från potatissäckar, teblad, sockerrör och vattendunkar på cyklar, motorcyklar eller huvudet. En vanlig syn var också vinkande glada barn.

Det går inte att berätta om allt vi var med om men här kommer några personliga berättelser om möten med ”The Heart of Africa” som skrivits av släktingar som var med på resan.

Stormig start

För de sex av oss som började resan på Linköping flygplats förberedde piloten oss på att det var blåsig i Amsterdam och att resan kunde bli ”guppig” men att vi skulle vara glada för att vi fått starttillstånd. Väl i Amsterdam fick planet göra tre mkt guppiga landningsförsök för att lyckas landa och flera av oss mådde riktigt dåligt. I Amsterdam var det orkanvindar och när jag gick ut på landningstrappan var blåsten så hård att mina glasögon blåste iväg. Som tur vad kunde jag hämta dem på marken under trappen oskadade. Sen fick vi springa för att hinna med flyget till Kigale, Rwandas huvudstad. Gaten hade stängts men de öppnade för oss. På flyget fanns redan våra medresenärer från Malmöflyget och Amerikaflyget. Tyvärr så landade Stockholmsflyget för sent, med bl.a. våra reseledare Fredrik och Otto m fl, för att de skulle hinna med Rwandaflyget. De fick istället tillbringa en natt i Amsterdam och åka morgonen därpå. Dessutom kom inte Linköpingspassagerarnas bagage med så de första dagarna fick vi gå i samma svettiga kläder. Tur att Fredrik och The search hade med sig två snygga blåa T-shirtar åt oss var så vi hade något ombyte. (Ebba Wadstein)

Folkmordet i Rwanda

Första dagen ägnade vi helt åt Kigali och till att besöka muséet som beskriver folkmordet (Kigali Genocide Memorial Centre). Det är svårt att förstå att det så nyligen som 1994 pågick

ett krig här i den här vackra staden. Muséet är byggt på den plats där ca 250 000 offer begravdes. Sammanlagt dödades nära 1 miljon tutsier (och hutuer som motsatte sig kriget) under de tre månader kriget pågick. Muséet var verkligen välgjort och gav en bra inblick i det fruktansvärda, ofattbara och tragiska som hände då.

Många i Rwanda lever förstås fortfarande med dessa minnen. Vi upplevde dock att de människor som vi mötte nu är stolta över sitt land och är optimistiska inför framtiden. De betonade att nu är vi "ett folk" och att man inte bör fråga någon om han/hon är hutu eller tutsi. (Magnus Wadstein)

Schimpanz-skogen

I skymningen den 20 januari passerar vi genom Östafrikas största bergsregnskog, Nyungwe Forest. Skogen, som är ca 3 x 5 mil i storlek, är mycket viktig för både bevarandet av djur- och växtliv och för vattenförsörjningen i regionen. Vi anlände sent till Gisakura guesthouse i utkanten av skogen. Redan på kvällen så delades vi in i tre grupper, två schimpansturer och en något mindre krävande vandring i den närliggande omgivningen runt hotellet (med andra apor).

För oss som valt den tidiga turen var det uppstigning i mörkret kl 05.00, en snabb frukost och sedan bil i säkert en timme innan vi var framme. Det visade sig då att vi hamnat i Cyamudongo Forest, ett lite mindre skogsreservat en bit ifrån Nyungwe. Vi klev ur bilen och efter lite information från våra guider så började vi gå. Det kändes andäktigt att få möta skogens alla ljud och dofter för oss som för första gången nu fick vara i en bergsregnskog. Efter ett tag rörde det sig uppe i träden. Det var en av alla arter bland markattorna, en mindre apa som guiderna kallade "Mona monkey". Vi stod länge och betraktade de vackra aporna som bekvämt rörde sig i trädtopparna.

Men var är schimpanserna? Det visade sig att schimpanser är mer morgontrötta än vi människor. Plötsligt hörde vi högljudda rop i skogen som vi just passerat. De hade alltså suttit och sovit och varit nära oss i en hel timme utan att vi märkt det. Nu blev det fart på våra guider som snabbt ville bana väg och leda oss fram till schimpanserna. Snart var vi där. Det var ett stort ögonblick att få vara nära en av våra närmaste släktingar i sin naturliga miljö. (Magnus Wadstein)

I Diana Fosseys fotspår

Från vårt flotta hotell, Mountain Gorilla View Lodge, begav vi oss på morgonen den 23 januari ut Volcanoes National Park. Parken består av de skogklädda sluttningarna av 5 numera döda vulkaner. Från 1966 till 1985 bodde den berömda forskaren Dian Fossey här. Hon studerade och gjorde bergsgorillorna kända över hela världen. Utan henne hade kanske vare sig skogen eller gorillorna funnits kvar idag?

Vårt mål för dagen var dock inte att besöka gorillorna. Vi anslöt i stället till en grupp som skulle försöka få syn på "Golden monkey" (guldmarmatta). Arten har en mycket begränsad utbredning och är, liksom många andra djur här, utrotningshotad. Vi gav oss iväg med våra bärare och en vakt med gevär (ifall vi skulle möta några farliga bufflar!). Efter en timmes vandring genom odlingar passerade vi förbi den knivskarpa gränsen mot skogen. Vi befann oss i en bambu-skog som bitvis var tät och svårgenomtränglig. Vi fick rätt snart syn på guldmarmattorna som dock gömde sig väl i det täta lövverket. Nu fick vi en signal från våra guider om att vi måste skynda oss iväg. Vad är det nu på gång? När vi kom fram förstod vi

varför. I en glänta mötte oss en flock guldmarmkattor som hade den goda smaken att leta mat på marken. Det innebar att vi nu hade de små, helt orädda och mycket charmiga aporna runt våra fötter. Efter en lång stund var vi motvilligt tvungna att lämna stället och bege oss hemåt. (Magnus Wadstein)

Möte med gorillor

Så var det äntligen dags för resans höjdpunkt, gorillatracking! Vi anlände sent kvällen innan till vår mysiga lilla lodge, Chameleon Hill. Det var kolsvart ute och vi fick skynda oss att checka in och packa upp våra "gorillamunderingar" innan strömmen stängdes av. Man hade ett litet elverk som bara var igång några timmar per dygn. Vi hann heller aldrig se den otroliga utsikten, men den var värd att vänta på! Nästa kväll kunde vi njuta av en helt enastående utsikt över Lake Mutanda.

Vi steg upp före gryningen och åt en tidig frukost. Kl. 8 skulle vi samlas för att delas upp i olika grupper. Vi gick igenom lite gorillaspråk och hur man skulle bete sig ihop med "slakten". Åter igen klev vi in i vår nu så välbekanta Landcruiser för en skumpig färd till vår startplats. Vi var en grupp på 9 personer, varav 7 Hermeliner. Vi hade blivit tilldelade en guide och så var det 4 rangers och ett par vakter. Man hade rekommenderat oss att hyra porters så det gjorde vi. Det var flest studenter som ville tjäna extra pengar. Min hette Steven, var 23 år och var universitetsstudent. För en svensk kvinna i sin bästa ålder, som kan allt själv, så känns det lite fånigt att hyra någon som bär ens pyttelilla ryggsäck och ger en hjälpande hand över stock och sten. Men man får ta seden dit man kommer och man vande sig och t.o.m. uppskattade det efter en stund.

Vi vandrade på små stigar upp och ned för berg och så kom vi till slut fram till djungeln. När vi kommit så här långt hade jag för länge sen tappat bort tiden. Har absolut ingen aning om hur länge vi gick. Det var nästan överkligt att vi äntligen var på väg. Plötsligt blev vi tillsagda att stanna och lämna ifrån oss våra sticks till våra bärare. Nu var det djungelvandring som gällde. Våra rangers gick före och högg sig fram med machetes. Det var brant, i mina ögon gick "stigen" stundtals helt lodrätt nedåt. (För att inte tala om när vi sen skulle upp samma väg, det gick lodrätt uppåt). Men så plötsligt viskade guiden att nu var det dags, they are here! Jag kunde knappt andas, nu kändes det ännu mer överkligt. Jag tog rygg på en ranger och gjorde som jag blev tillsagd. Vi smög oss fram och så såg vi den första gorillan! En hona som inte visade något större intresse för oss. Vår gorillagrupp var en liten flock på 14 individer och det här var alltså den första. Vi smög vidare och kom riktigt nära flera olika gorillor. Honor, ungar och en silverygg. Men det var ännu ingen av dom som verkade jättesugen på att umgås. Dom accepterade oss men verkade inte tycka att vi var så jätteroliga precis. Men efter en stund så var det ett par ungar, 2-3 år gamla, som tyckte att vi var riktigt spännande. Dom hade show i träden strax ovanför oss, sprang upp och ned och klängde i grenarna. Vi fick verkligen njuta av dom här ljuvliga varelserna fullt ut.

Men så plötsligt kom silveryggen tillbaka. Han satte sig helt lugnt ett par meter ifrån mig och började äta. Han tittade lite på oss men fortsatte i lugn takt att inta sin lunch. Mitt hjärta nästan stannade och jag kände så tydligt vilken ynnest det var att denna enorma gorillahanne lät mig sitta där och hänga med honom. Tiden försvann och alla andra runt omkring försvann, det var bara jag och mr. Silverback. När han tröttnade på mig så bara vände han sig om och gick, hans breda vita rygg försvann in i djungeln. Det var inte utan att en liten tår kröp fram i ögonvrån. (Pia Hermelin, Björkvik)

Båttur på Kazinga-kanalen

Efter några dagar i den svala högländsmiljön i Rwanda och sydvästra Uganda så var vi nu nere i låglandet. Det märktes direkt på naturen att vi nu är en betydligt torrare och varmare miljö. Vi anlände till Mweya Safari Lodge i Queen Elizabeth National Park på kvällen den 26 januari. Lodgen ligger intill Kazinga-kanalen som förbinder den lilla Lake George med den större Lake Edward. Från våra rum hade vi alla en fantastisk utsikt över kanalen som här är ca 700 meter bred. Redan på kvällen anade vi att den båttur som utlovats till dagen efter skulle bli något alldeles extra. Med kikaren kunde vi se att på andra sidan Kazinga-kanalens strand så rörde sig stora djur, elefanter och troligen även flodhästar.

Efter en som vanligt god lunch så åkte vi med våra bilar den korta biten ner till båtarna. Några av oss som var extra angelägna om att få se och fotografera fåglar på nära håll fick plats i en liten båt, "the bird boat". De flesta åkte i en större båt med två våningar med namnet "Hippo". Vi närmade oss långsamt den andra stranden. Här ligger flockar med flodhästar som stora gråstenar ute i vattnet. På land står en stor elefantfamilj, tillsammans med bufflar, ännu fler flodhästar och även vårtsvin och kob-antiloper. Att glida fram i båt känns på något sätt som att man kommer närmare djurlivet, utan att störa, jämfört med att åka bil.

Kazinga-kanalen är också ett fågel-paradis, vilket vi verkligen fick bevis på. På stranden fanns bl a helig ibis, skedstork, silkeshäger, stytlöpare, vattentjockfot, sporrvipa och både vit och rosa-ryggad pelikan. Efter en stund kommer vi också nära områdets verkliga specialitet, en stor flock av den ovanliga saxnäbben. Det är mest lik en stor tärna med en näbb som är plattad från sidorna ungefär som en sax. Här fanns också många fåglar som häckar i Europa eller Asien och som övervintrar här t ex vitvingad tärna, små- och spovsnäppor tillsammans med "svenska" fåglar som brushanar och drillsnäppor. (Magnus Wadstein)

Möte med lejon

Den 29 januari vid lunchdags, kom vi till Murchinson Falls National Park och Para Safari Lodge. På eftermiddagen åkte vi på safari. Vi såg många djur: giraffer, bufflar och inte minst antiloper. Men det är klart, vi ville ju gärna även se ett lejon! Charles Nsubuga, som körde vår bil, var mycket uppmärksam på omgivningen och stannade ofta för att spana. Så såg vi en schakal. Charles berättade att finns det en schakal så finns det lejon! Nu körde han extra försiktigt och var ännu mer vaksam. En stund senare syntes några gamar cirkla i luften och alla blev synnerligen alerta och spanade runt omkring. Plötsligt såg jag en svans som försvann bakom en buske och ropade "kl 13 bakom busken, jag tror det det är ett lejon". En liten stund senare kommer en lejonhona fram, bakom henne två ungar och sist ytterligare en lejonhona med halsband. Charles ropade på de andra bilarna för att alla skulle få chansen att se de vackra djuren. Lejonen var på väg ner för att dricka, så några fick inte tillfälle förrän morgonen efter när vi åter gav oss ut. (Kerstin Gullstrand Hermelin)